

Helsingin seudun toimialakatsaus

2 | 18

26.6.2018

Suhdannekuva	2
Helsingin seudun toimialarakenne	3
Toimialojen vertailu	4
Teollisuus	5
Rakentaminen	6
Kauppa	7
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8
Rahoitustoiminta	9
Palvelut liike-elämälle	10
Informaatio ja viestintä	11
Kuljetus ja varastointi	12
Palvelut kotitalouksille	13
Yritysten suhdannenäkymät Uudellamaalla	14
Vaihtuva teema	15
Helsingin seudun työmarkkinat	

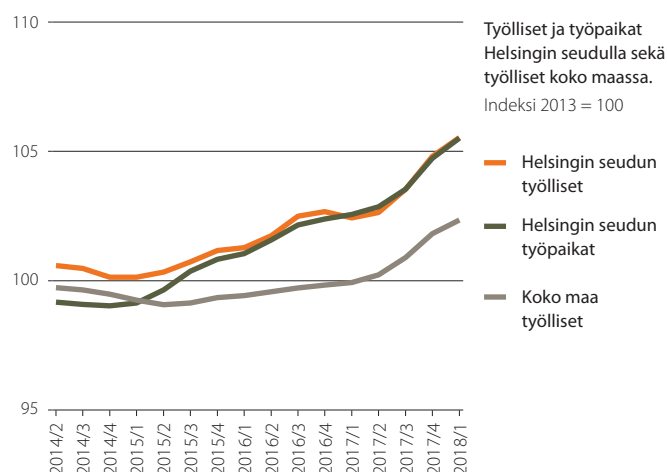
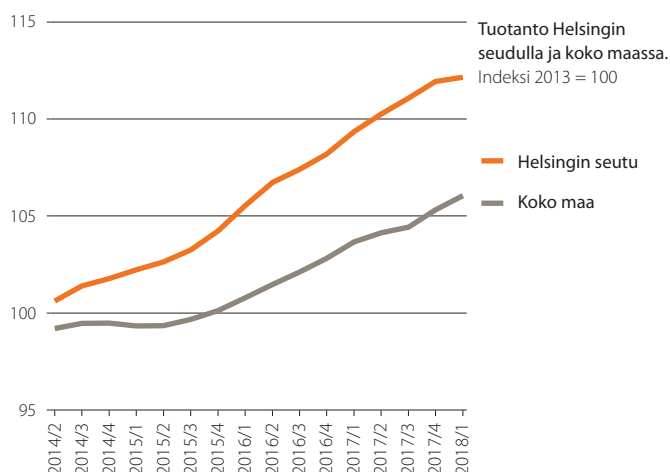
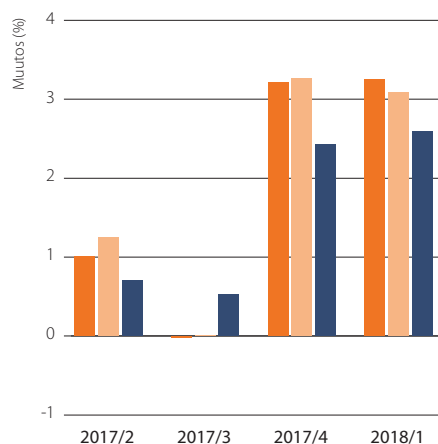
Helsingin seudun tuotannon kasvu jatkui kuluvan vuoden tammi–maaliskuussa. Myös seudun työllisten ja työpaikkojen määrät kasvoivat vuoden takaisesta. Tämän katsauksen uusimmat tiedot ovat vuoden 2018 ensimmäiseltä neljännekseltä.

Helsingin seudun tuotannon kasvu hidastui hieman vuoden takaiseen verrattuna kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden seudun tuotanto oli tammi–maaliskuussa arvon mukaan 2 % korkeammalla tasolla, kun viime vuoden viimeisellä neljänneksellä kasvua oli vajaat 4 %. Koko maan tuotanto kasvoi edellisvuodesta kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä noin 3 %. Viimeksi kuluneen vuoden aikana tuotan-

to oli Helsingin seudulla keskimäärin 11 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2013. Koko maassa tuotanto on kasvanut reilut 5 % vertailuvuoden tasosta.

Vaikka Helsingin seudun tuotannon kasvu hidastui, liiketoiminnan kehitys oli vahvaa vuoden alussa lähes kaikilla aloilla. Hintojen samanaikainen nousu kuitenkin heikensi seudun tuotannon reaalista kasvua. Helsingin seudun keskeisistä toimialoista suhdannekehitys jatkui tammi–maaliskuussa vahvana rakennusalaalla ja seudun useilla palvelualoilla: liikevaihto kasvoi palvelualoista selvästi kuljetuksessa ja varastoinnissa, majoitus- ja ravitsemistoiminnassa, liike-elämän palveluissa sekä kaupan alalla. Lisäksi teollisuuden liiketoiminnan kasvu jatkui. Alueen yritysten suhdanneodotukset pysyivät kevään aikana myönteisinä.

Helsingin seudun työllisten ja työpaikkojen määrien kehitystä kuvaavat trendit kasvoivat kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Työllisten ja työpaikkojen määrät kasvoivat myös edelliseen vuoteen verrattuna. Sekä seudun työllisten että työpaikkojen määrät olivat vuoden alussa 3 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Työllisten määrän trendi kasvoi alkuvuonna valtakunnallisestikin. Vuoden takaiseen verrattuna koko maan työllisten määrä kasvoi tammi–maaliskuussa vajaat 3 %. Viimeksi kuluneen vuoden aikana sekä Helsingin seudun työllisten että työpaikkojen määrät olivat noin 4 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2013. Koko maassa työllisten määrä on kasvanut reilun prosentin vertailuvuoden tasosta.

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALARAKENNE

Helsingin seutu on maan suurin ja kansainvälisin yritystoiminnan keskittymä. Seudun yritystoiminta on erikoistunut informaatioaloihin, tukkukauppaan ja logistiikkaan sekä liike-elämän ja rahoituksen palveluihin. Helsingin seudulla, jonka maapinta-ala on 1,2 % koko maasta, asuu 27 % Suomen väestöstä, sijaitsee 32 % maan työpaikoista ja tuotetaan 37 % maan bruttokansantuotteesta.

Helsingin seutu

Helsingin seudun väkiluku oli 1 475 100 viime vuoden lopussa. Työvoimatutkimuksen mukaan

seudulla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 740 700 työllistä ja 784 600 työpaikkaa. Alueen bruttokansantuote oli vuonna 2017 noin 85 miljardia euroa.

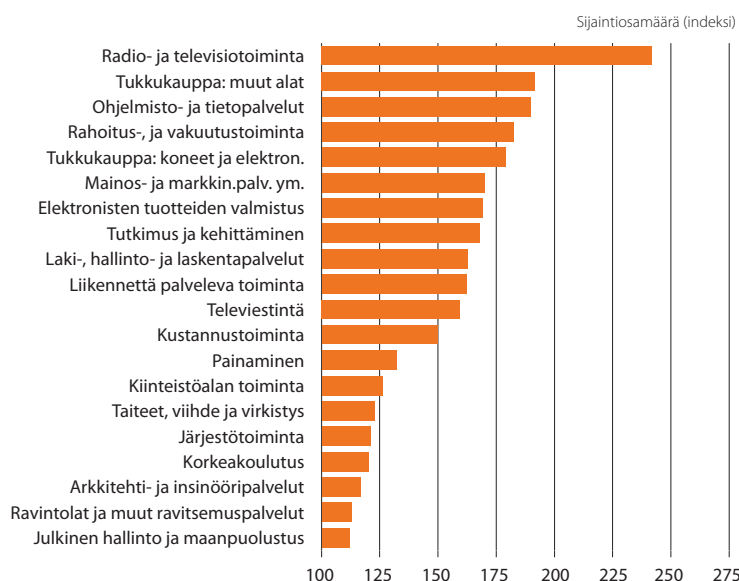
Toimialarakenne

Helsingin seudun elinkeinorakenne on hyvin palveluvaltainen. Seudun työpaikoista 16 % on jalostuksessa, 59 % kaupan ja muiden markkinapalveluiden toimialoilla sekä 25 % julkisissa palveluissa. Erityisesti kaupan ja muiden markkinapalvelualojen osuudet ovat Helsingin seudulla huomattavasti suurempia kuin koko maassa. Julkisten palveluiden työpaikkaosuus on seudulla jonkin verran pienempi ja jalostuksen osuus huomattavasti pienempi kuin koko maassa. Alkutuotannon merkitys Helsingin seudun toimialarakenteessa on marginaalinen.

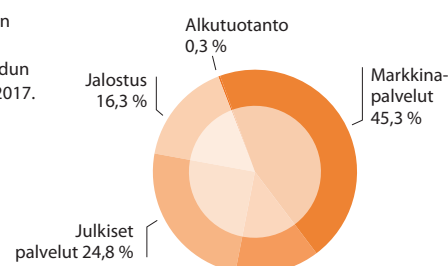
Erikoistumisalat

Helsingin seudun elinkeinotoiminnan erikoistumista voidaan tarkastella suhteuttamalla seudun kunkin toimialan työpaikkaosuus koko maan vastaavaan osuuteen. Näiden niin sanottujen sijaintiosamääräindeksien perusteella Helsingin seutu on suuntautunut vahvimmin informaation tuotantoon ja välitykseen, tukkukauppaan ja muuhun logistiikkaan, liike-elämän ja rahoituksen palveluihin, muihin erikoistuneisiin palvelualoihin, korkean teknologian teollisuuteen, tutkimukseen, kehittämiseen ja korkeakoulutukseen sekä toimintoihin, jotka liittyvät seudun rooliin maan hallinto- ja päätöksentekokeskuksena. Helsingin seudun erikoistumisprofiili poikkeaa ratkaisevasti muiden Suomen suurien kaupunkialueiden profileista.

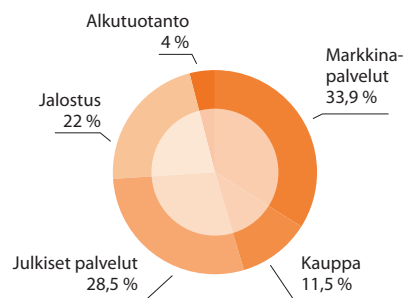
Helsingin seudun vahvimmat erikoistumisalat.
Indeksi, koko maa = 100

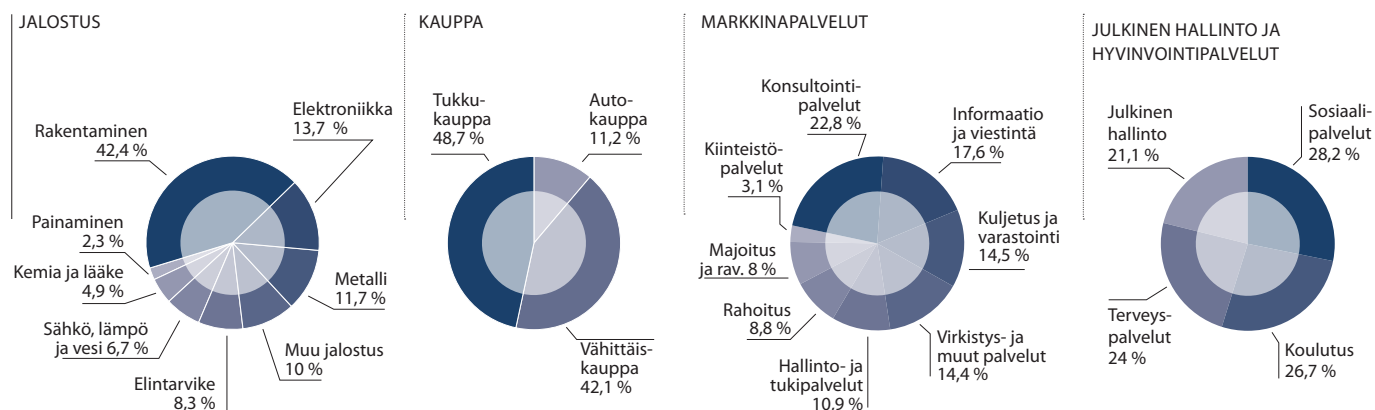
Päätoimialojen osuus (%) Helsingin seudun työpaikoista 2017.

Päätoimialojen osuus (%) koko maan työpaikoista 2017.

Työpaikkojen toimialajakauma Helsingin seudun päätoimialoilla 2017.

TOIMIALOJEN VERTAILU

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun liiketoiminnan kasvu edellisvuodesta jatkui kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

Yritysten liikevaihto ja palkkasumma

Talouden aktiivisuuden eroja toimialojen välillä verrataan oheisissa kuvioissa käyttäen indikaattoreina liikevaihtoa ja palkkasummaa (rahoitustoiminnassa ei liikevaihtoa). Muutokset esitetään nimellisinä poistamatta inflaation vaikutusta.

Helsingin seudun yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna 5 %. Kuluttajahinnat nousivat vuoden takaiseen nähden tammi–maaliskuussa 0,7 %, tukkuhinnat 3,2 %, teollisuuden tuottajahinnat 3 % ja rakennuskustannukset 1,6 %.

Liikevaihto kasvoi edellisvuodesta kaikilla päätoimialoilta vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Liikevaihdon kasvu oli tammi–maaliskuussa voimakkainta liike-elämän palveluissa sekä kuljetuksessa ja varastoinnissa, joissa liikevaihto kasvoi 8 % vuoden takaisesta.

Myös yritysten yhteenlasketun palkkasumman kasvu vuoden takaisesta jatkui. Palkkasumma kasvoi edellisvuodesta kaikilla päätoimialoilla. Vuoden takaiseen verrattuna yhteenlasketun palkkasumman kasvua oli vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 3 %. Päätoimialoista kasvu oli voimakkainta majoitus- ja ravitsemistoiminnassa.

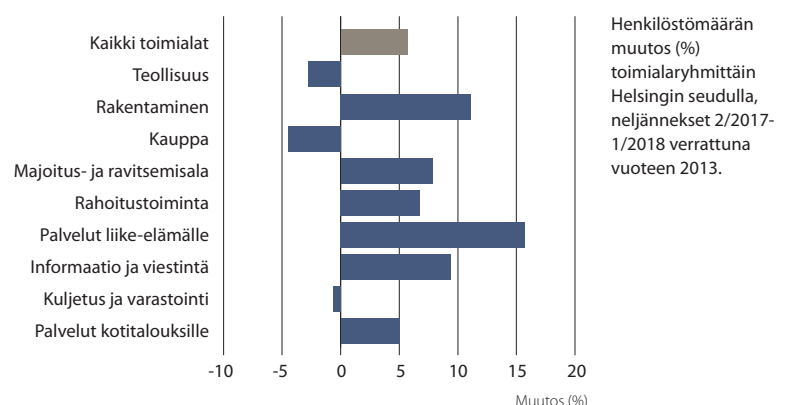
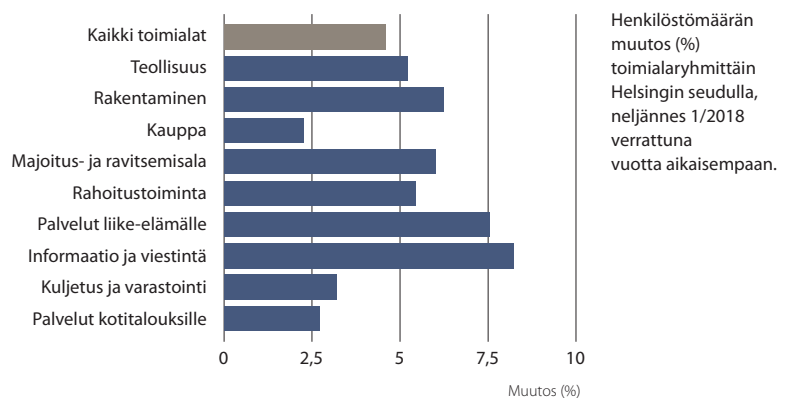
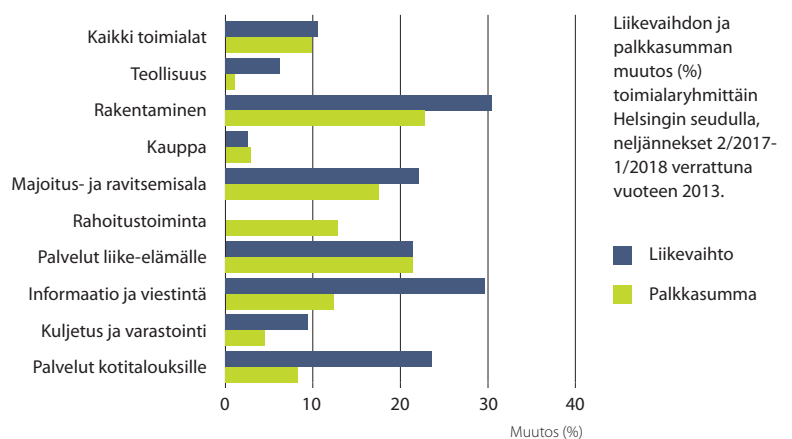
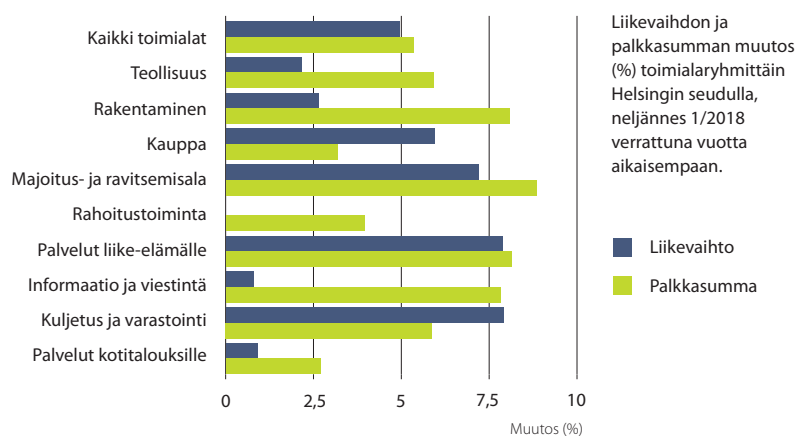
Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin reilun kymmenyksen korkeammalla tasolla kuin vuonna 2013. Myös seudun yritysten palkkasumma on kasvanut noin kymmenyksen vertailuvuoden tasosta. Kuluttajahinnat ovat nousseet 2 % vuoteen 2013 verrattuna. Liikevaihto on kasvanut vertailuvuoden tasoon nähden eniten rakentamisessa sekä informaatio- ja viestintäalalla. Teollisuuden, kaupan sekä kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihdon kehitys on ollut muiden toimialojen kehitystä selvästi heikompaa.

Henkilöstömäärä päätoimialoilla

Henkilöstömäärä-indikaattori kuvaa Helsingin seudulla toimivissa yrityksissä ja muissa organisaatioissa tehtyjen henkilötyövuosien määrää.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä oli tammi–maaliskuussa noin 5 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Henkilöstömäärä kasvoi kaikilla päätoimialoilla. Henkilöstömäärän kasvu oli voimakkainta informaatio- ja viestintäalalla sekä liike-elämän palveluissa.

Seudulla toimivien yritysten henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 6 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2013. Henkilöstömäärän kasvua on ollut vertailuvuoden tasoon nähden eniten liike-elämän palveluissa. Teollisuudessa, kuljetuksessa ja varastoinnissa sekä kaupan alalla henkilöstömäärä on alle vertailuvuoden tason.

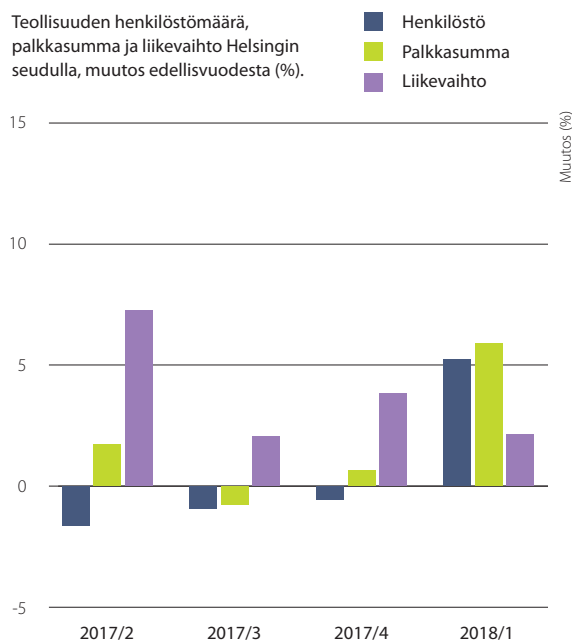
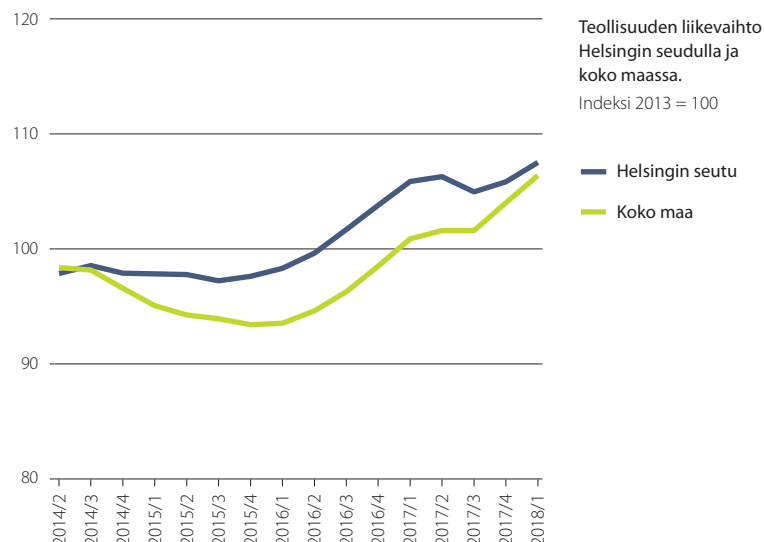
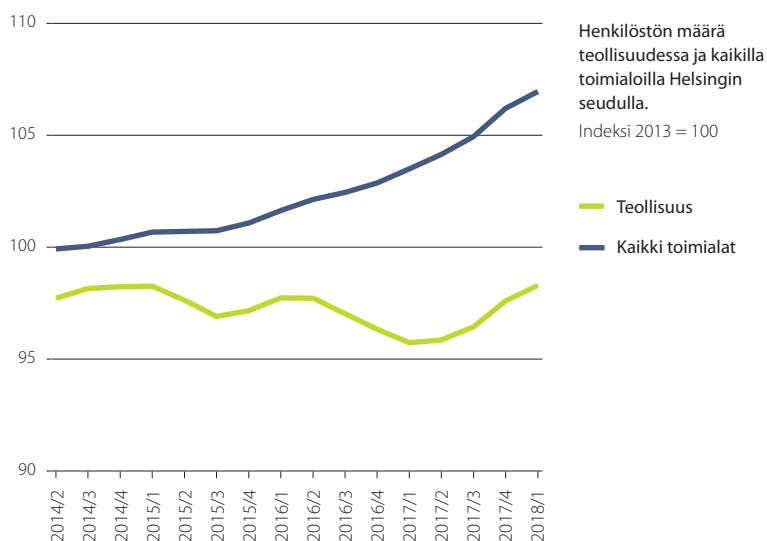
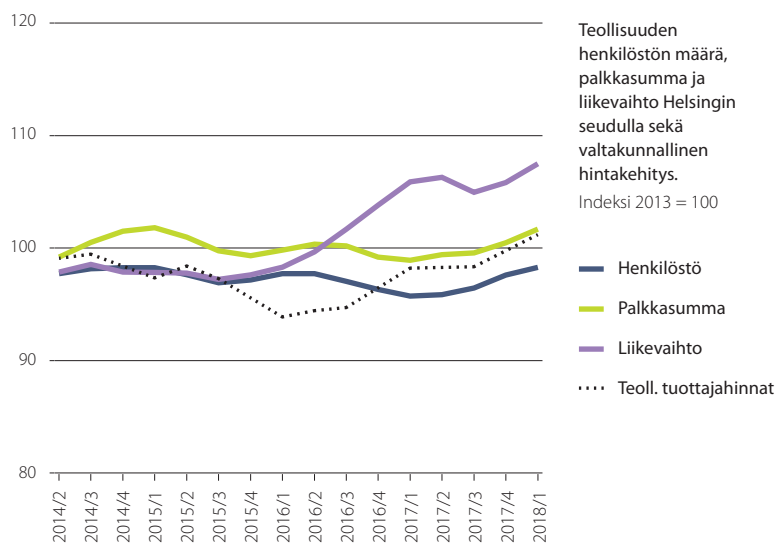
Teollisuus, sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, vesi- ja jätevesihuolto, jäte- ja ympäristöhuolto, kaivostoiminta

Teollisuusyritysten liiketoiminta kasvoi edellisvuodesta kuluvan vuoden alussa.

Helsingin seudulla toimivien teollisuusyritysten liikevaihdon trendin kasvu notkahti viime vuoden kolmanneksi neljänneksellä, mutta kääntyi taas kasvuun vuoden lopussa. Ennakoarvion mukaan trendin kasvu jatkui myös kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna liikevaihto oli arvion mukaan tammi-maaliskuussa 2 % korkeammalla tasolla. Alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Teollisuuden tuottajahintojen trendi kasvoi viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana. Edellisvuoteen nähden teollisuuden tuottajahinnat kasvoivat tammi-maaliskuussa 3 %. Helsingin seudun teollisuuden liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 6 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2013. Samana aikana teollisuuden tuottajahintojen taso on laskenut vajaan prosentin.

Teollisuuden henkilöstömäärän trendi kääntyi viime vuoden loppupuolella kasvuun ja trendin kasvu jatkui myös kuluvan vuoden alussa. Vuoden takaiseen verrattuna teollisuusyritysten henkilöstömäärä oli tammi-maaliskuussa 5 % korkeammalla tasolla. Alan palkkasumman trendin kasvu kiihtyi kahdella viimeisimmällä neljänneksellä. Alkuvuonna palkkasumman kasvu kertyi 6 %. Vuodesta 2013 Helsingin seudun teollisuusyritysten henkilöstömäärä on laskenut 3 %. Alan palkkasumma on vertailuvuotta prosentin korkeammalla tasolla.

Helsingin seudun teollisuusyrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 73 600 työpäikkaa.

RAKENTAMINEN

Talonrakentaminen, maa- ja vesirakentaminen, erikoistunut rakennustoiminta

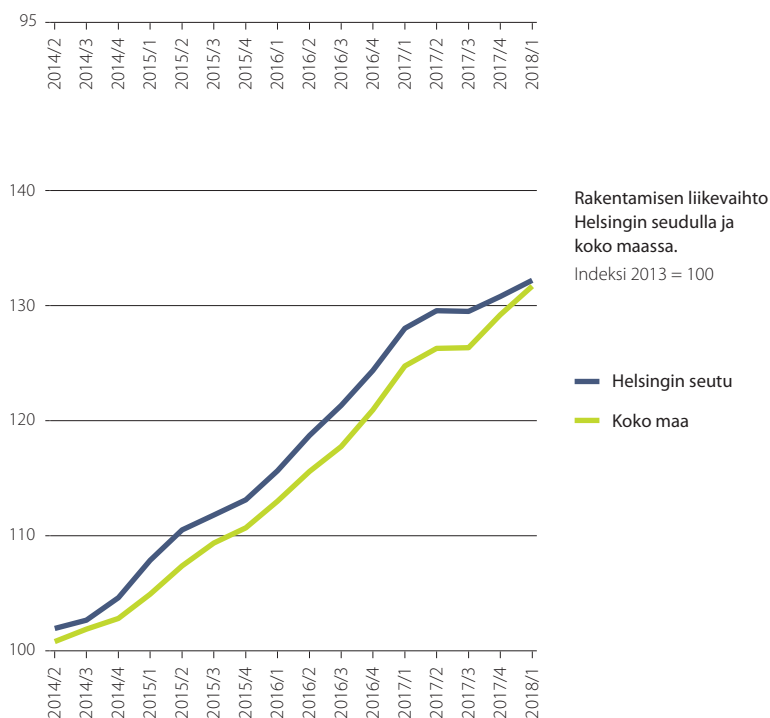
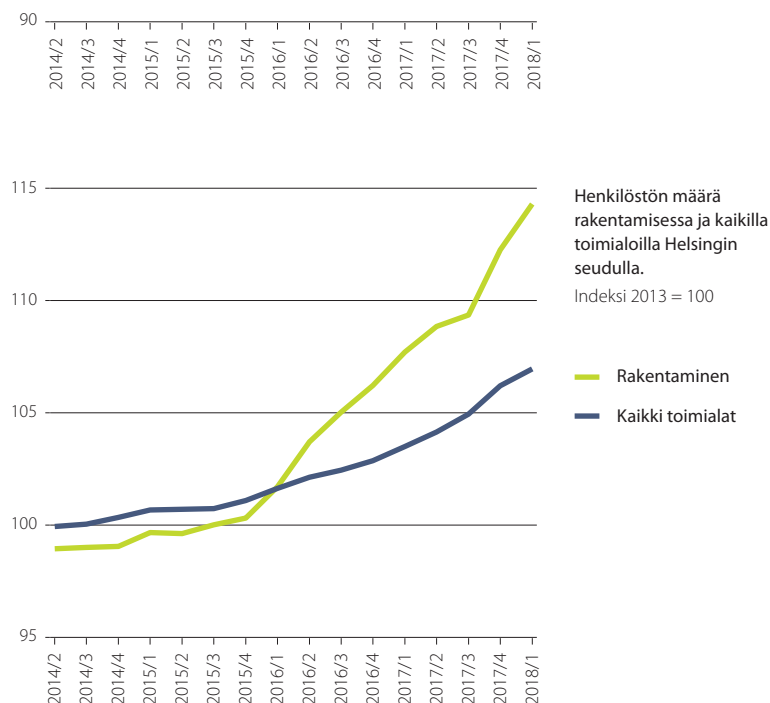
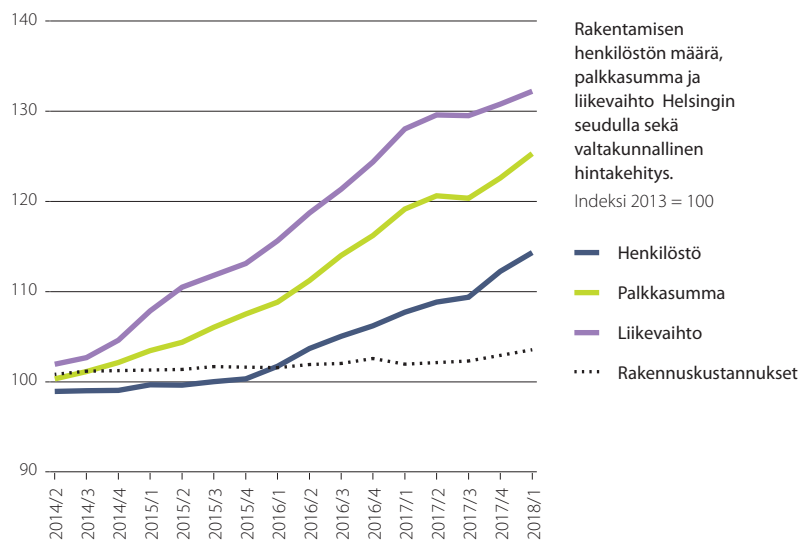
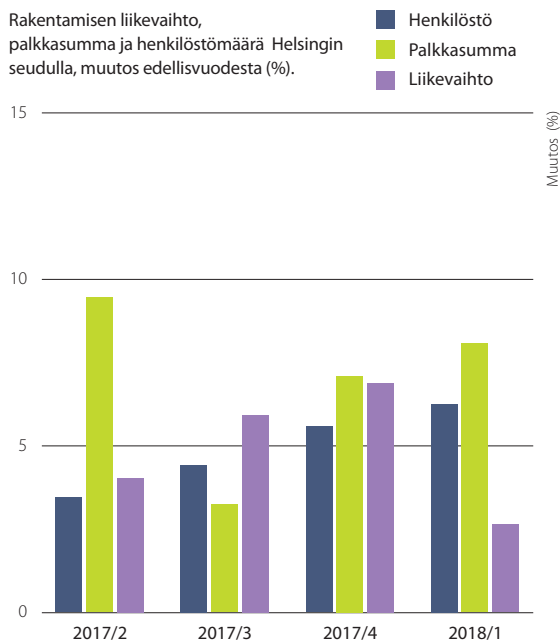
Rakentamisen liiketoiminnan kasvu jatkui.

Rakennusalan liikevaihdon trendin pitkään jatkunut vahva kasvu hiipui viime vuoden kolmannella neljänneksellä, mutta jatkui taas vuoden lopussa ja ennakoarvion mukaan myös kuluvaan vuoden alussa. Arvion mukaan alan liikevaihto oli tammi-maaliskuussa 3 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset kasvoivat vajaa 2 % vuotta aikaisempaan verrattuna. Alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Vuoteen 2013 verrattuna rakennusalan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla keskimäärin 31 % korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset ovat nousseet samana aikana noin 3 %.

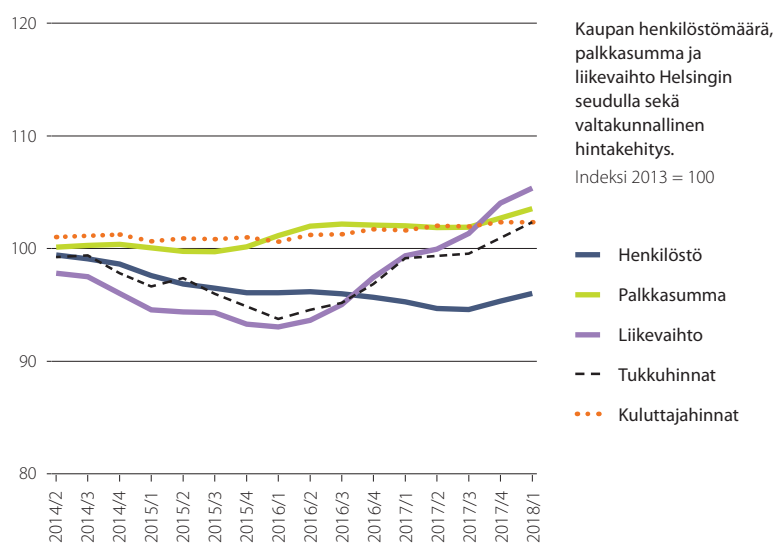
Rakennusyritysten palkkasumman trendin vahva kasvu jatkui kuluvaan vuoden alussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna palkkasumma oli vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 8 % korkeammalla tasolla. Alan henkilöstömäärän trendin kasvu kiihtyi. Edellisvuoteen verrattuna henkilöstömäärän kasvua kertyi vuoden alussa 6 %. Vuodesta 2013 rakennusalan palkkasumma on kasvanut 23 %. Henkilöstömäärä on alalla vertailuvuoteen nähden 11 % korkeammalla tasolla.

Helsingin seudun rakennusalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 54 600 työpaikkaa.

Rakentamisen liikevaihto, palkkasumma ja henkilöstömäärä Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Tukkukauppa, agentuuritoiminta, vähittäiskauppa,
moottoriajoneuvojen kauppa ja korjaus, polttoaineen
vähittäismyynti

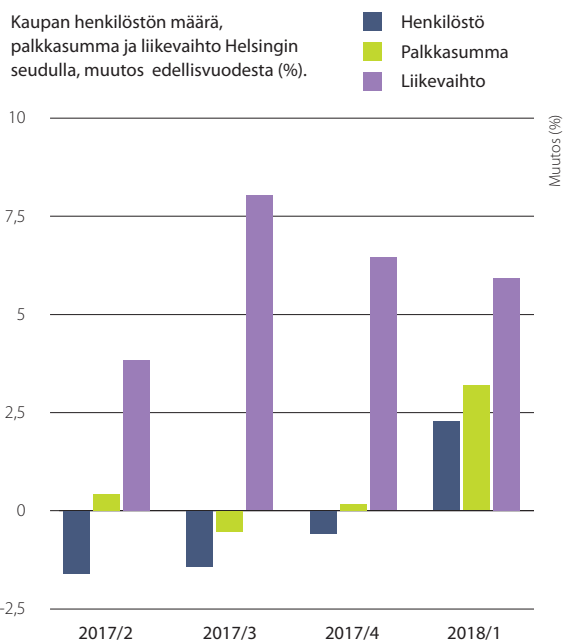
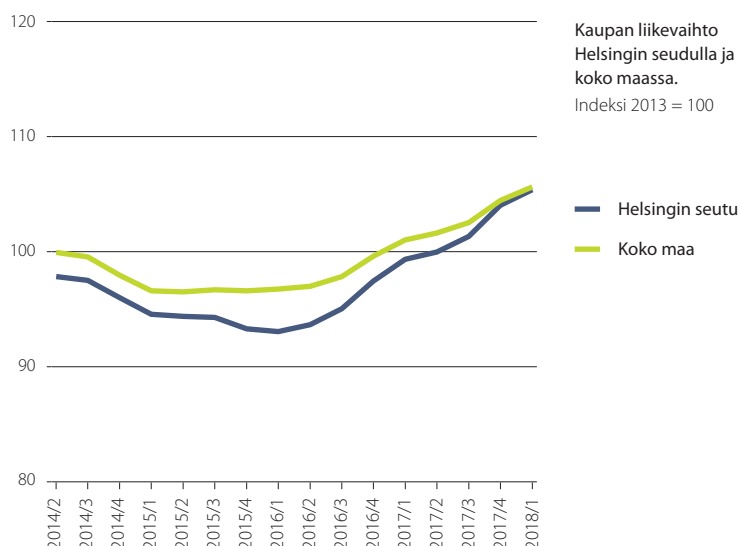
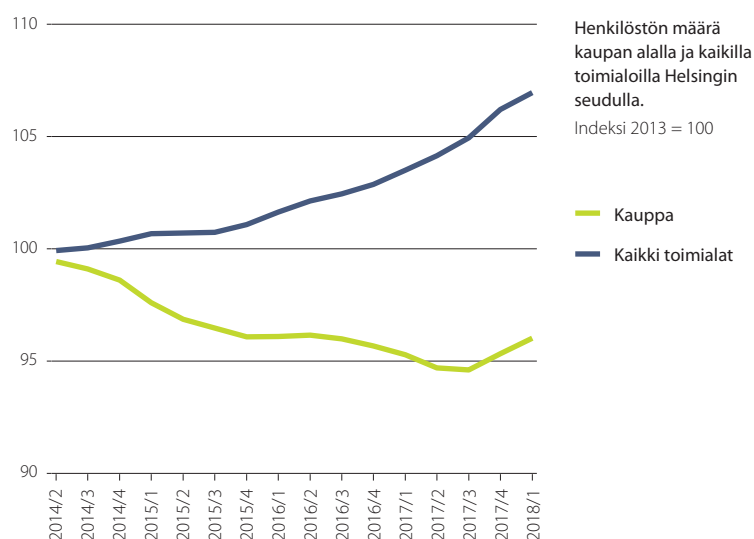

Kaupan alan liiketoiminta kasvoi vuotta aiemmasta.

Kaupan liikevaihdon trendin vahva kasvu jatkui ennakkoarvion mukaan kuluvan vuoden alussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden alan liikevaihto oli arvion mukaan 6 % korkeammalla tasolla. Kaupan liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös koko maassa. Kaupan liikevaihtoa nosti tukkuhintojen kasvu kahden viimeisimmän neljänneksen aikana. Edellisvuoteen verrattuna tukkuhinnat olivat alkuvuonna 3 % korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat nousivat vuoden takaisesta vajaan prosentin. Kaupan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla 3 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2013. Tukkuhinnat olivat keskimäärin suunnilleen vertailuvuoden tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet 2 % vuoteen 2013 nähden.

Kaupan alan palkkasumman trendi kasvoi viime vuoden lopussa ja kuluvan vuoden alussa. Edellisvuoteen verrattuna alan palkkasumman kasvua kertyi 3 %. Kaupan henkilöstömäärä kääntyi loivan laskun jälkeen kasvuun. Edellisvuodesta kasvua kertyi alkuvuonna reilut 2 %. Vuoteen 2013 nähden alan palkkasumma on kasvanut 3 %. Kaupan alan henkilöstömäärä on laskenut vertailuvuodesta 4 %.

Työvoimatutkimuksen mukaan kaupan toimialalla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 103 600 työpaikkaa Helsingin seudulla.

MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA

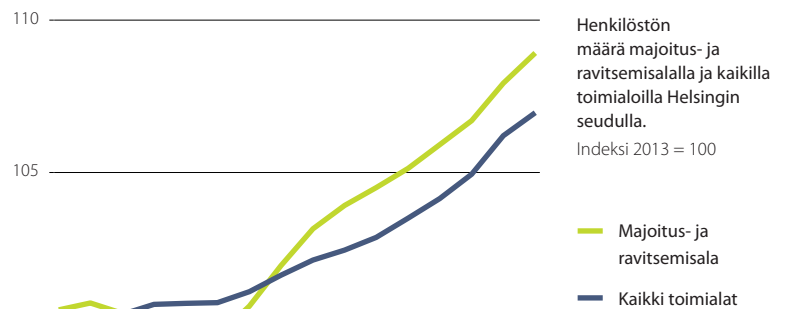
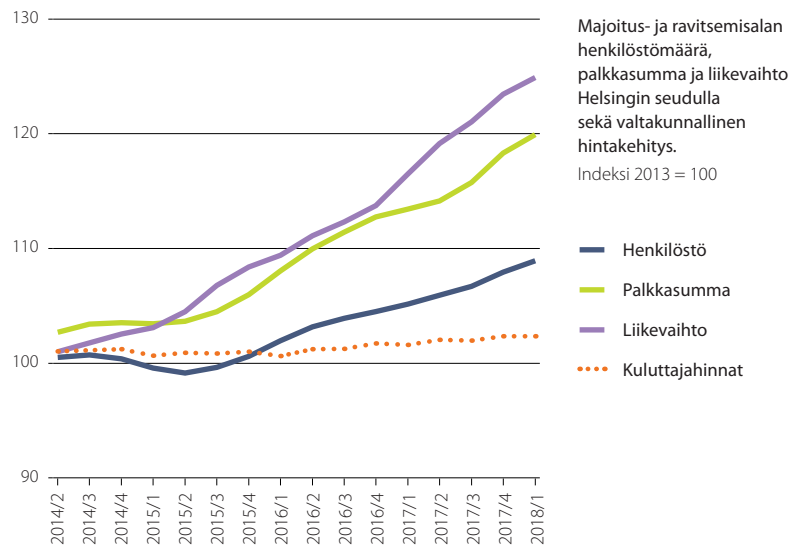
Majoitus, ravitsemistoiminta

Majoitus- ja ravitsemisalan liiketoiminnan vakaa kasvu jatkui.

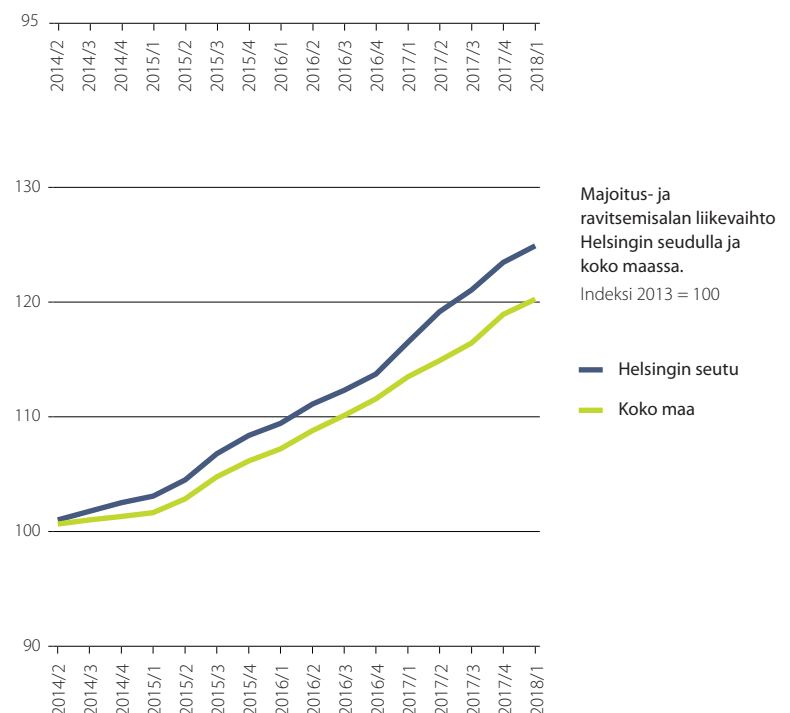
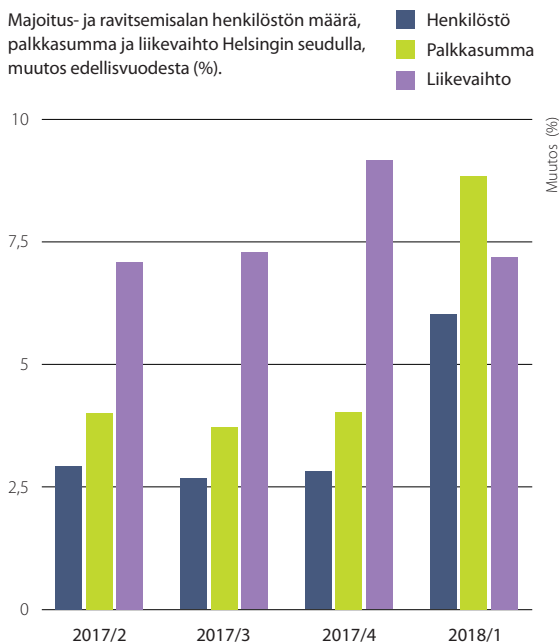
Helsingin seudun majoitus- ja ravitsemisalan liikevaihdon trendin kasvu jatkui ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Edelliseen vuoteen nähden alan liikevaihto oli arvion mukaan tammi-maaliskuussa 7 % korkeammalla tasolla. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihdon trendi kasvoi edelleen myös valtakunnallisesti. Vertailuvuoden tasosta alan liikevaihto on kasvanut Helsingin seudulla 22 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 2 %.

Alan palkkasumman trendin kasvu jatkui kuluvan vuoden alussa. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma oli alalla tammi-maaliskuussa 9 % korkeammalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendi kasvoi edelleen. Vuoden takaiseen verrattuna henkilöstömäärä oli noin 6 % korkeammalla tasolla. Majoitus- ja ravitsemisalan palkkasumma on kasvanut 18 % vuodesta 2013. Alan henkilöstömäärä on vertailuvuoteen nähden 8 % korkeammalla tasolla.

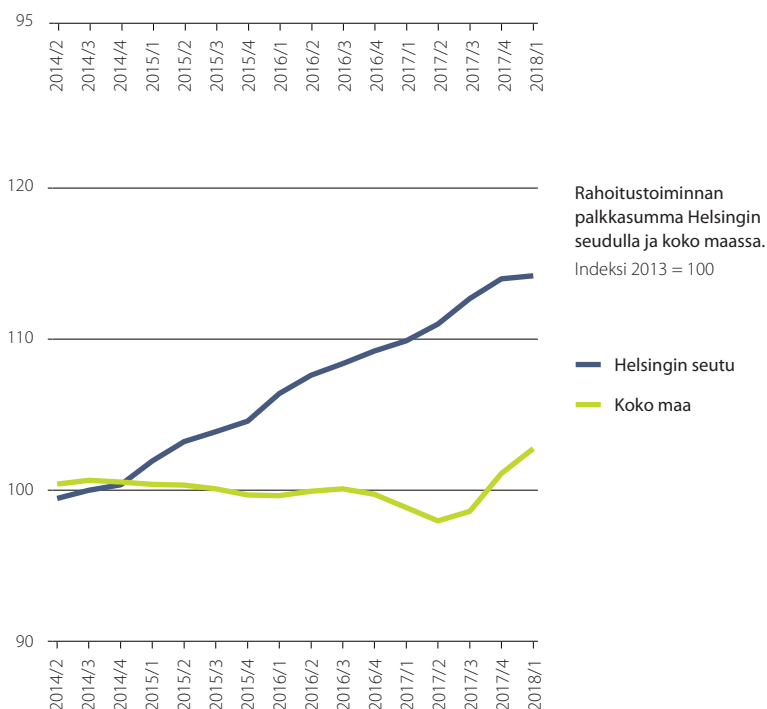
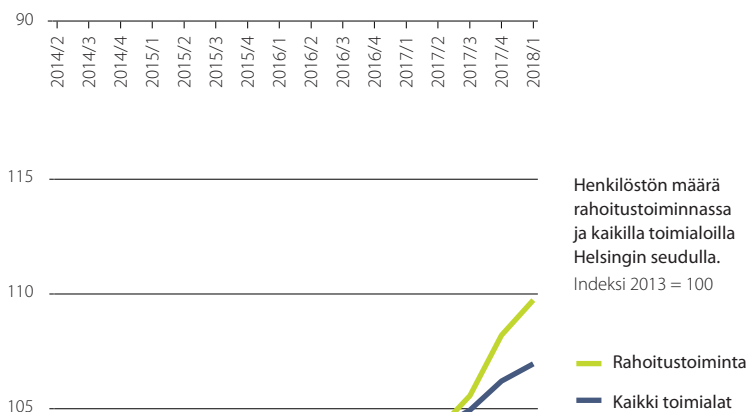
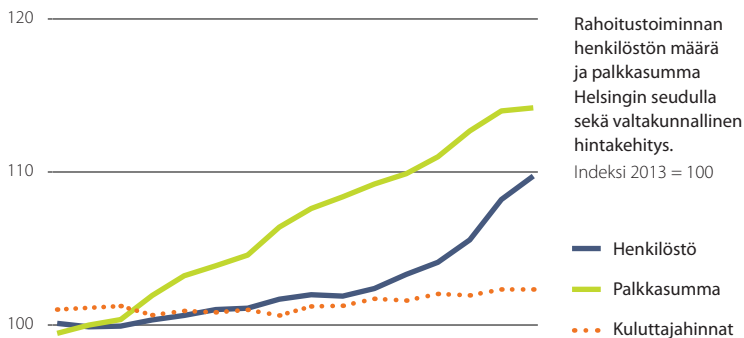
Majoitus- ja ravitsemisalalla oli työvoimatutkimuksen mukaan noin 26 800 työpaikkaa Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Majoitus- ja ravitsemisalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

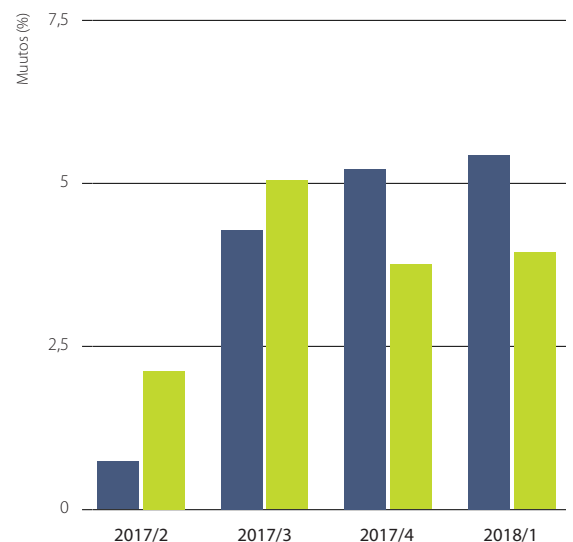
Rahoitustoiminnan liiketoiminnan kasvu vuoden takaisesta jatkui.

Helsingin seudun rahoitustoiminnan palkkasumman trendin pitkään jatkunut kasvu tasaantui kuluvan vuoden alussa. Edellisvuoteen nähden alan palkkasumma oli tammi-maaliskuussa 4 % korkeammalla tasolla. Koko maassa rahoitustoiminnan palkkasumman viime vuoden loppupuolella alkanut kasvu jatkui kuluvan vuoden alussa. Viimeksi kuluneen vuoden aikana alan palkkasumma oli vuoteen 2013 verrattuna Helsingin seudulla 13 % korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta 2 %.

Alan henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui alkuvuonna. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä oli tammi-maaliskuussa 5 % korkeammalla tasolla. Vertailuvuoteen nähden alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 7 % korkeammalla tasolla.

Rahoitustoiminnassa oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 30 600 työpäivää Helsingin seudulla.

Rahoitustoiminnan henkilöstön määrä ja palkkasumma Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE

Kiinteistöpalvelut, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, hallinto- ja tukipalvelutoiminta

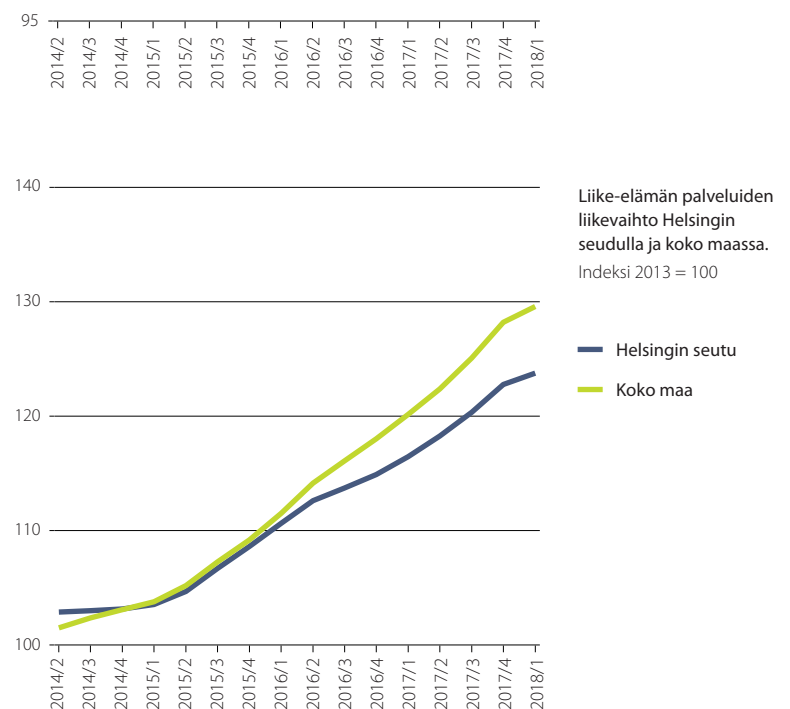
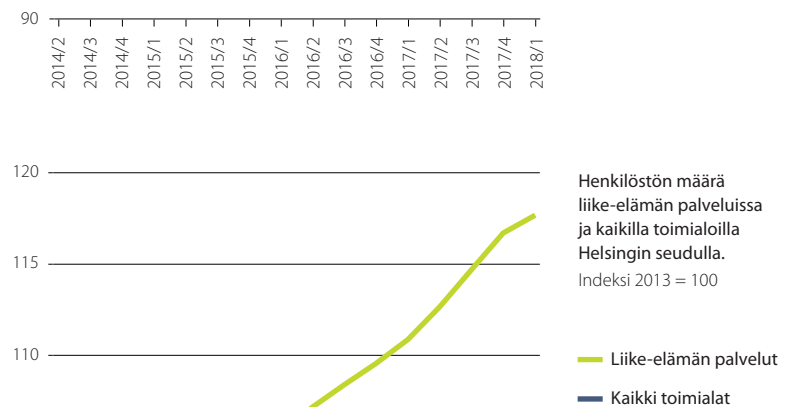
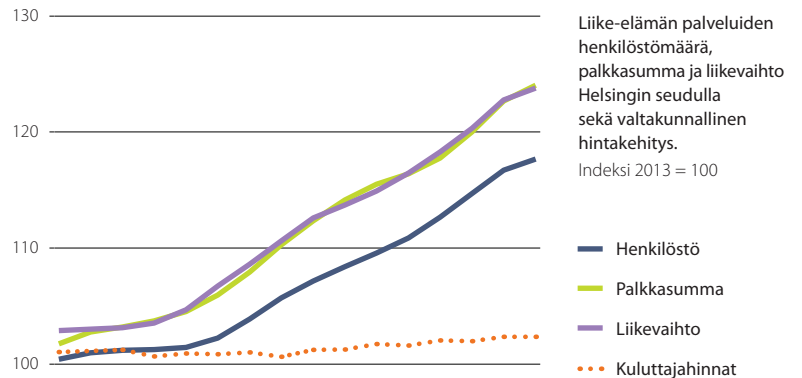
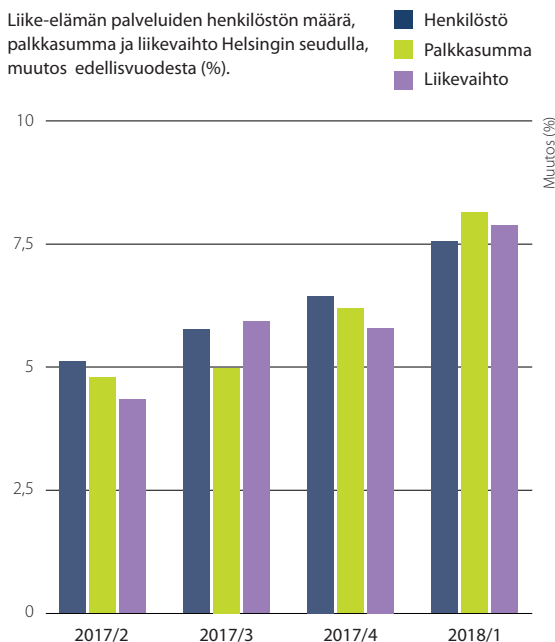
Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liiketoiminnan kehitys jatkui vahvana.

Liike-elämän palveluiden liikevaihdon kasvu jatkui ennakkoarvion mukaan kuluvaan vuoteen tammi-maaliskuussa. Alan liikevaihdon trendi kasvoi edelleen myös valtakunnallisesti. Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liikevaihto oli vuoden ensimmäisellä neljänneksellä edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna arvion mukaan 8 % korkeammalla tasolla. Vuoden 2013 tasoon nähden alan liikevaihto on kasvanut reilun viidenneksen. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 2 %.

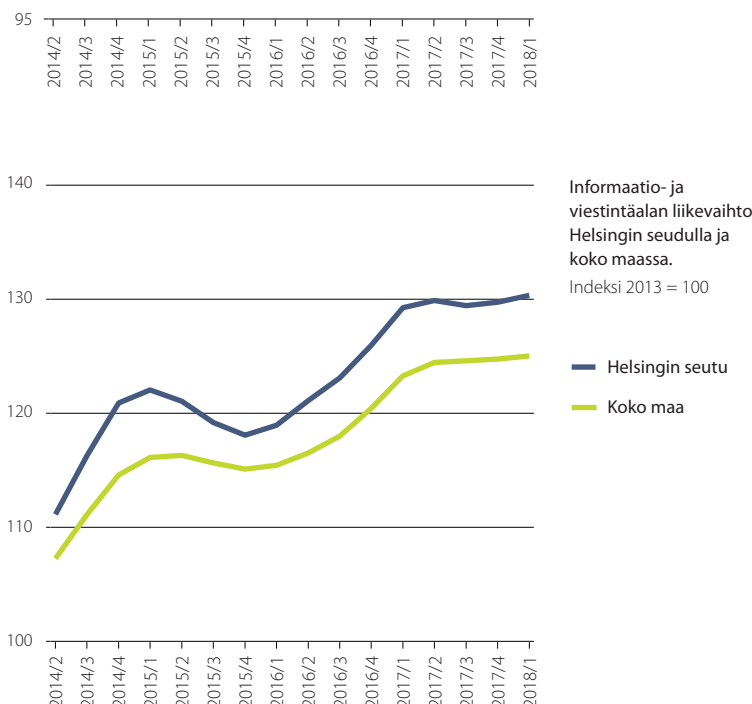
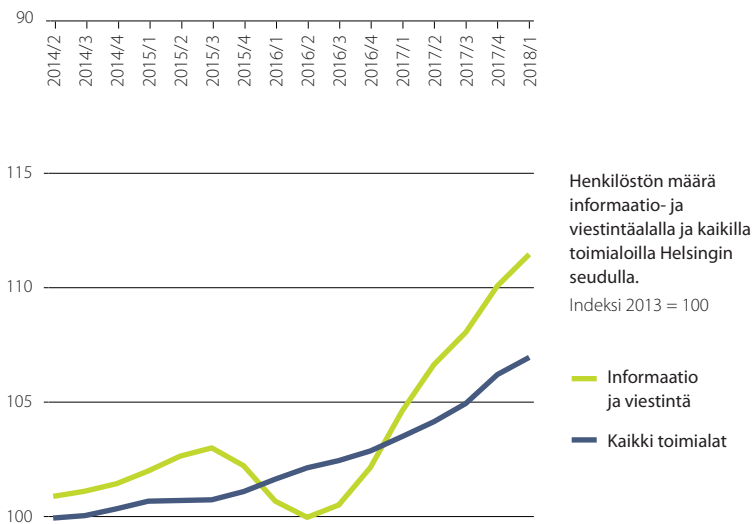
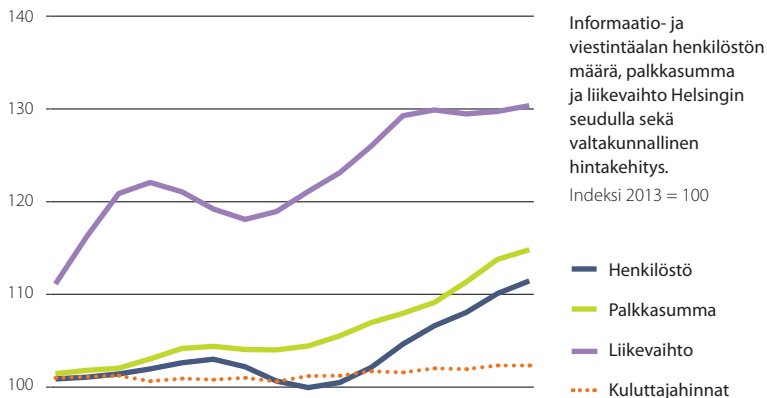
Seudun liike-elämän palveluiden palkkasumman trendin kasvu jatkui kuluvaan vuoteen ensimmäisellä neljänneksellä. Tammi-maaliskuussa palkkasumma oli alalla 8 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui. Vuotta aikaisempaan verrattuna henkilöstömäärän kasvua oli 8 %. Vuoden 2013 tasoon nähden alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 16 % ja palkkasumma 21 % korkeammalla tasolla.

Työvoimatuimiksen mukaan liike-elämälle palveluja tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 128 700 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Liike-elämän palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Kustannustoiminta, elokuva- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen, radio- ja televisiotuotanto, televiestintä, ohjelmistot ja konsultointi, tietopalvelutuotanto

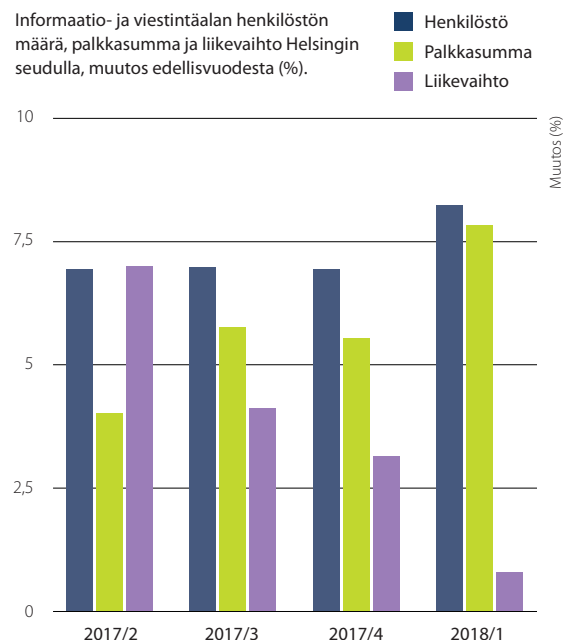

Informaatio- ja viestintäalan liikevaihdon trendi pysyi ennallaan. Alan henkilöstömäärän ja palkkasumman kasvu kuitenkin jatkui.

Helsingin seudun informaatio- ja viestintäalan liikevaihdon trendi pysyi ennallaan lähes koko viime vuoden ajan ja ennakoarvion mukaan trendi pysyi samalla tasolla myös kuluvan vuoden alussa. Alan liikevaihdon trendi pysyi ennallaan valtakunnallisestikin. Informaatio- ja viestintäalan liikevaihto oli vuoden ensimmäisellä neljänneksellä Helsingin seudulla arvion mukaan prosentin korkeammalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vuoteen 2013 verrattuna alan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 30 % korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet 2 % vertailuvuoteen nähden.

Informaatio- ja viestintäalan palkkasumman trendin kasvu jatkui kuluvan vuoden tammi-maaliskuussa. Edellisvuoden vastaavaan aikaan nähden palkkasumma oli 8 % korkeammalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui. Edellisvuoteen nähden henkilöstömäärä oli vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 8 % korkeammalla tasolla. Vuoden 2013 tasoon verrattuna alan palkkasumma on kasvanut 12 % ja henkilöstömäärä 9 %.

Informaatio- ja viestintäalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 62 900 työpaikkaa Helsingin seudulla.

KULJETUS JA VARASTOINTI

Maaliikenne, vesiliikenne, ilmaliikenne, varastointi ja liikennettä palveleva toiminta, posti- ja kuriiritoiminta

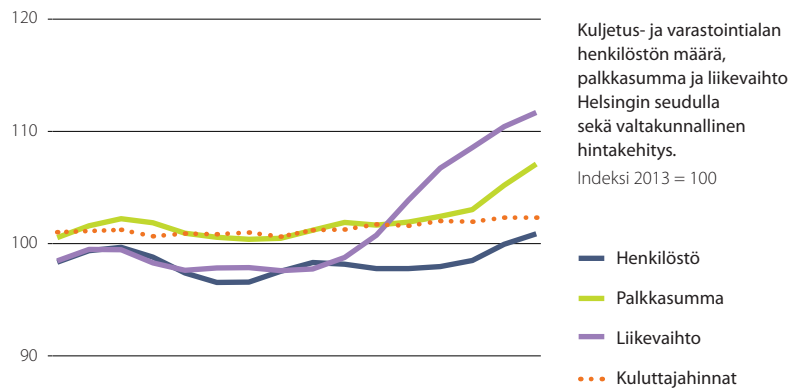
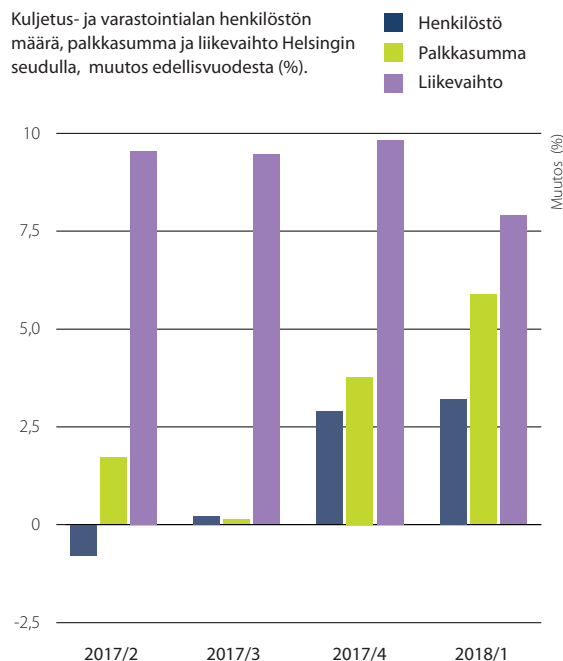
Kuljetus- ja varastointialan liiketoiminta kasvoi vahvasti kuluvan vuoden alussa.

Helsingin seudun kuljetus- ja varastointialan yritysten liikevaihdon trendin vahva kasvu jatkui ennakkoarvion mukaan kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Alan liikevaihdon trendi kasvoi myös koko maassa. Kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihto oli tammi–maaliskuussa Helsingin seudulla edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna arvion mukaan 8 % korkeammalla tasolla. Alan liikevaihto on kasvanut seudulla 9 % vuodesta 2013. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta 2 %.

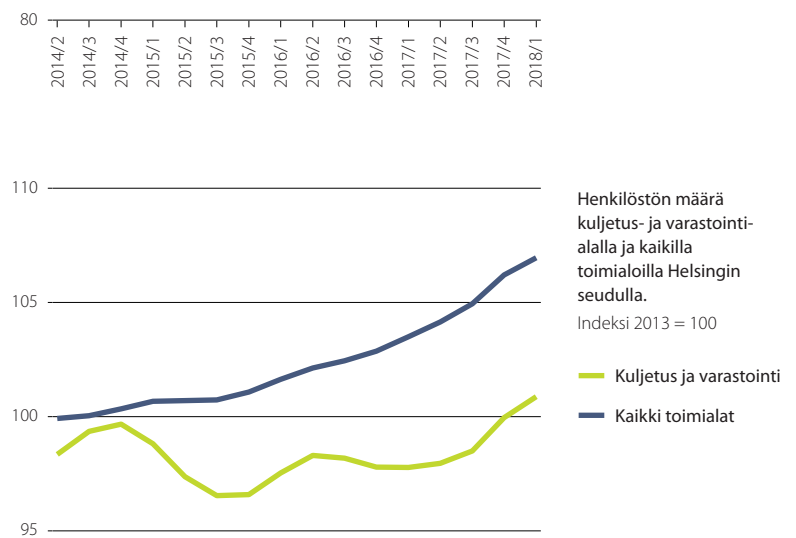
Kuljetuksen ja varastoinnin palkkasumman trendin kasvu kiihtyi viime vuoden lopussa ja jatkui vahvana myös kuluvan vuoden alussa. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma kasvoi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 6 %. Alan palkkasumma oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 5 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2013. Myös alan henkilöstömäärän trendi kasvoi kuluvan vuoden alussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä oli 3 % korkeammalla tasolla. Vuoteen 2013 nähden alan henkilöstömäärä on suunnilleen samalla tasolla.

Kuljetuksen ja varastoinnin toimialan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 51 600 työpaikkaa Helsingin seudulla.

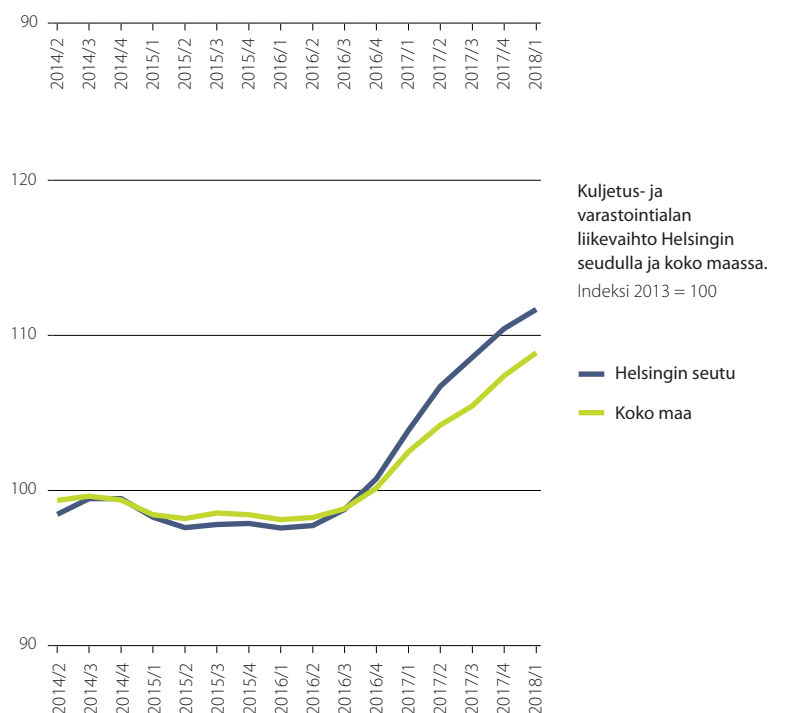
Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys. Indeksi 2013 = 100

Henkilöstön määrä kuljetus- ja varastointialalla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla. Indeksi 2013 = 100

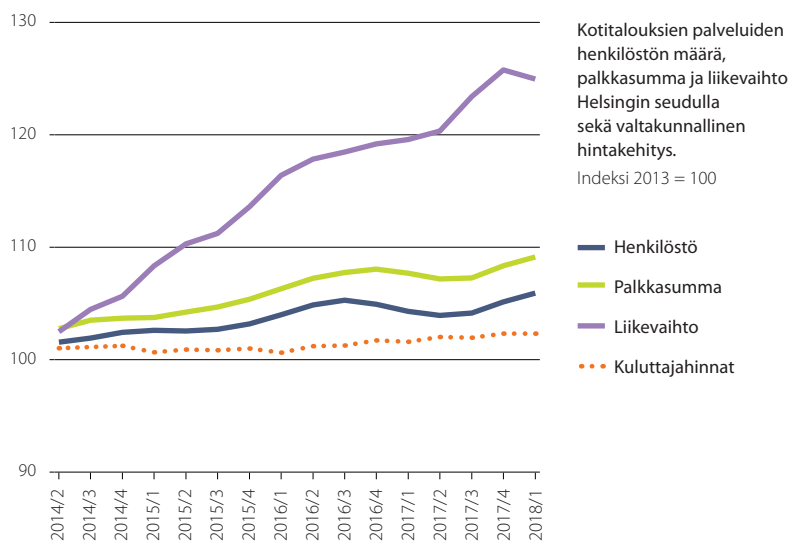

Kuljetus- ja varastointialan liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa. Indeksi 2013 = 100

PALVELUT KOTITALOUKSILLE

Yksityiset koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut, taiteet, viihde ja virkistys, muut palvelut

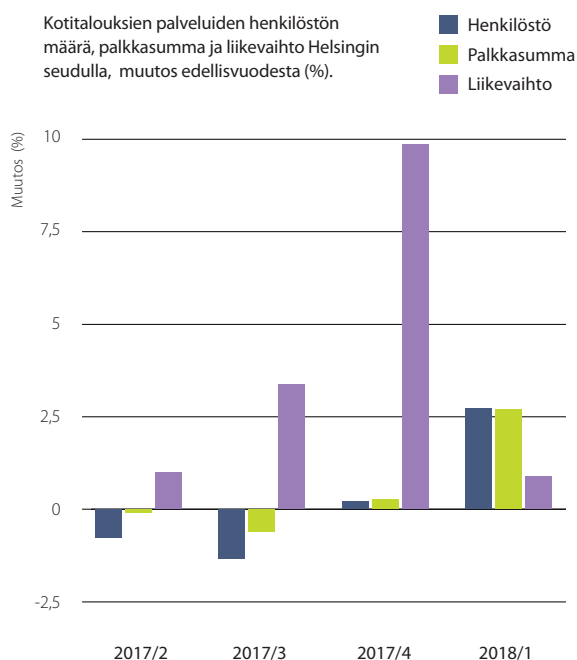
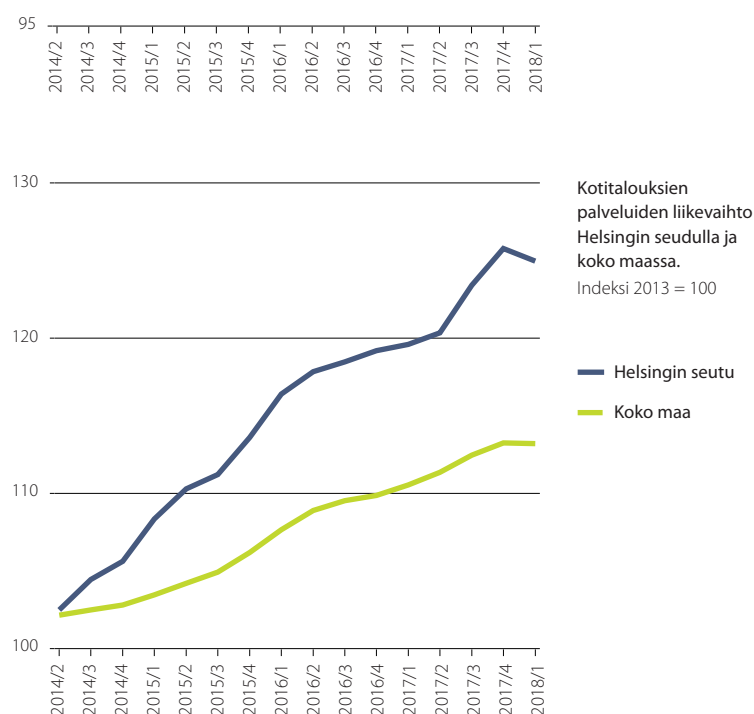
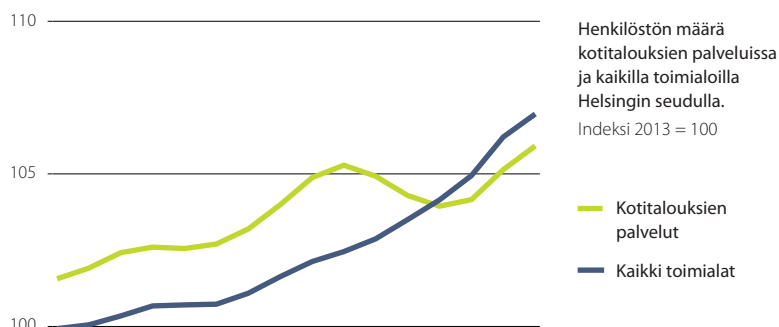

Kotitalouksien palveluja tuottavien yritysten palkkasumma ja henkilöstömäärä kääntyivät kasvuun vuoden alussa, mutta liikevaihdon kasvu tasaantui.

Kotitalouspalveluiden liikevaihdon trendi kasvoi vahvasti viime vuoden loppupuolella, mutta ennakoarvion mukaan trendin kasvu hiipui kuluvan vuoden alussa. Alan liikevaihdon trendin kasvu tasaantui myös valtakunnallisesti. Kotitalouspalveluiden liikevaihto oli Helsingin seudulla tammi-maaliskuussa arvion mukaan prosentin korkeammalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vuodesta 2013 alan liikevaihto on kasvanut 24 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuodesta 2 %.

Alan palkkasumman trendi kääntyi kasvuun viime vuoden lopussa ja trendin kasvu jatkui myös kuluvan vuoden alussa. Edellisvuoteen verrattuna palkkasumman kasvua kertyi 3 %. Myös kotitalouspalveluiden henkilöstömäärän trendi kasvoi viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana. Edellisvuoteen verrattuna alan henkilöstömäärä oli vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 3 % korkeammalla tasolla. Vuoden 2013 tasoon nähden henkilöstömäärä on kasvanut 5 %. Alan palkkasumma on kasvanut 8 % vertailuvuoden tasosta.

Palveluja kotitalouksille tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana työvoimatutkimuksen mukaan keskimäärin noin 75 200 työpaikkaa Helsingin seudulla.

YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT UDELLAMAALLA

Uudenmaan yritysten suhdanneodotukset pysyivät myönteisinä. Maakunnan yrityksissä pula ammattityövoimasta on noussut merkittäväksi tuotannon kasvun esteeksi, mutta myös kysynnän puute on yrityksille edelleen ongelma.

Suhdannenäkymät

Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen yritysten suhdannenäkymät pysyivät lähes ennallaan vuoden 2018 keväällä. Huhtikuussa 2018 tehdyn tiedustelun mukaan suhdanteiden odotetaan pysyvän suurin piirtein samalla tasolla myös lähitulevaisuudessa. Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa 5, kun tammikuussa tehdyssä kyselyssä vastaava saldoluku oli 2. Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen odotukset olivat hieman vaisummat kuin koko maassa keskimäärin.

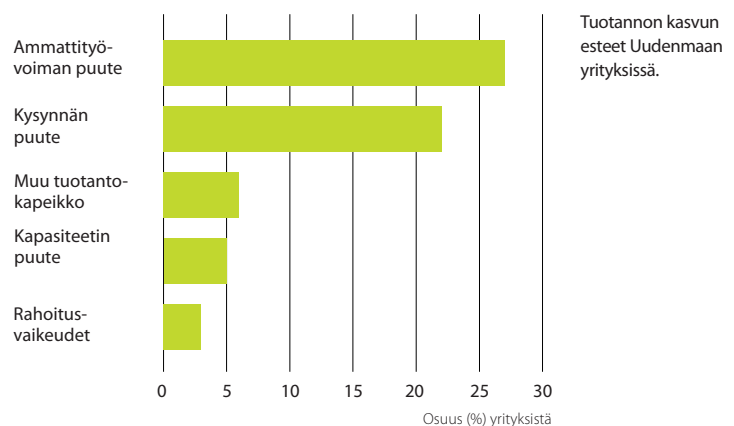
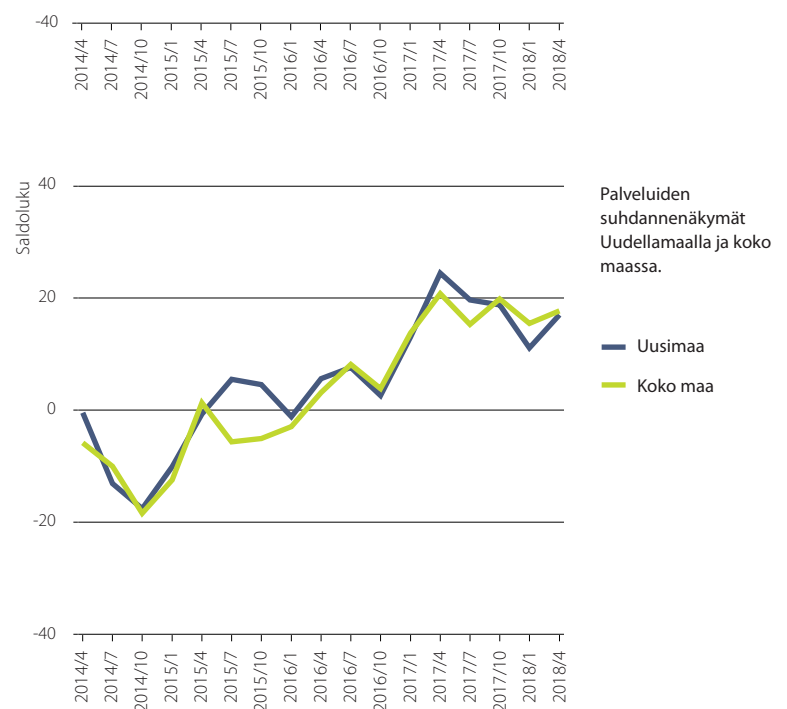
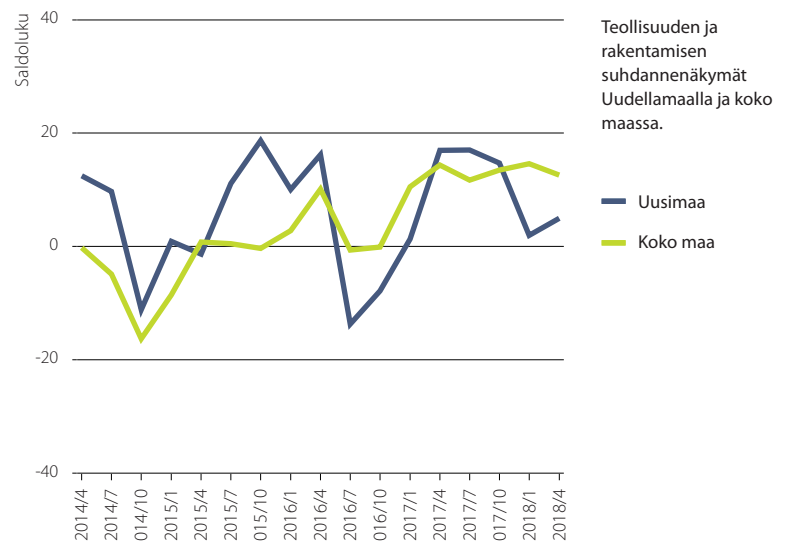
Palveluyritysten suhdanneodotukset pysyivät myönteisinä niin Uudellamaalla kuin valtakunnallisesti. Huhtikuussa suhdannenäkymien saldoluku oli Uudenmaan palveluyrityksissä 17. Tammikuussa maakunnan palveluyritysten odotuksia kuvaava saldoluku oli 11. Uudenmaan palvelualojen suhdannenäkymät olivat huhtikuussa lähellä koko maan keskiarvoa.

Uudenmaan yrityksissä henkilöstön määrä kasvaa hieman lähikuukausina. Henkilöstöodotuksia seuraavaan kolmen kuukauden aikana kuvaava saldoluku oli huhtikuussa maakunnan yrityksissä 20.

Tuotannon kasvun esteet

Tuotantokapeikkoja oli huhtikuussa 56 %:lla Uudenmaan yrityksistä. Pula ammattityövoimasta yleistyi Uudellamaalla kevään aikana. Ammattitaitoisesta työvoimasta oli huhtikuussa pulaa 27 %:lla alueen yrityksistä. Heikko kysyntä oli ongelma 22 %:lla vastaajista.

Tietolähde: Elinkeinoelämän keskusliitto, suhdannebarometri. Suhdannebarometri perustuu teollisuus- ja palveluyrityksille tehtävään kyselyyn. Suhdannenäkymä-saldoluku kuvaa yritysten yleisiä lähitulevaisuuden suhdanneodotuksia. Saldoluku on suhdanteiden paranemista odottavien ja huononemista odottavien vastaajien %-osuusien erotus.

Helsingin seudulla työllisten määrä ja tehdyt työtunnit lisääntyivät nopeasti – silti työttömyys pysyi korkealla tasolla

Työlliset ja työtunnit kasvaneet

Työllisyys on kasvanut Helsingin seudulla koko vuosikymmenen ajan, mutta erityisen nopeasti vuosina 2016 ja 2017. Tehdyjen työtuntien määrä on seurannut työllisyyden kehitystä. Viime vuosina työtuntien kasvu on ollut kuitenkin poikkeuksellisen jyrkkää. Työllisyyden vuosikasvu oli seudulla keskimäärin 1,4 % ja työtuntien 2,5 % vuosina 2016 ja 2017. Työvoiman kysynnän nopeaan kasvuun on reagoitu seudun yrityksissä lisäämällä työtuntipanosta työntekijää kohti.

Helsingin seudun työllisten määrä oli viime vuonna 16 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2000 ja 4 % korkeammalla kuin viime vuosikymmenen huippuvuonna 2008. Koko maassa työllisyyden kehitys on ollut selvästi heikompaa kuin Helsingin seudulla vuoden 2008 jälkeen. Työllisiä oli viime vuonna koko maassa 6 % enemmän kuin vuonna 2000, mutta edelleen 2 % alle vuoden 2008 tason. Valtakunnallinen työllisyys lähti nousuun vuonna 2016, mutta kahden viime vuoden kasvuvauhti, 0,7 % vuodessa, oli selvästi Helsingin seutua hitaampaa.

Työllisyyden kasvun rinnalla myös työttömien määrä lisääntyi

Helsingin seudun työikäinen (15–74-v.) väestö kasvoi 13 400 hengellä vuodesta 2016 vuoteen 2017, kun koko väestö lisääntyi 18 600:lla. Työikäisten kasvu kanavoitui kokonaan työvoiman (työlliset ja työttömät) lisäykseksi, sillä työvoimaan kuulumattoman väestön määrä ei juuri muuttunut. Työllisten määrä kasvoi 9 600 hengellä. Vahvasta työllisyyden lisäyksestä huolimatta myös työttömien määrä lisääntyi 3 600:lla. Näin ollen työllisyys, työvoimapula ja työttömyys lisääntyivät rinnakkain.

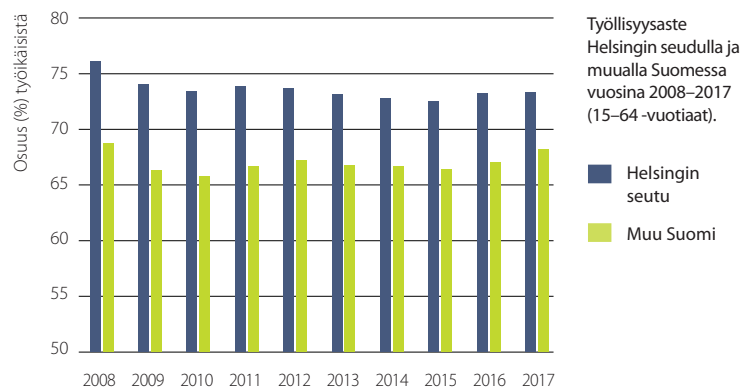
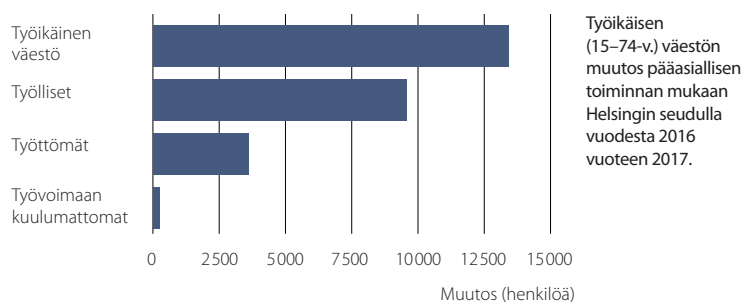
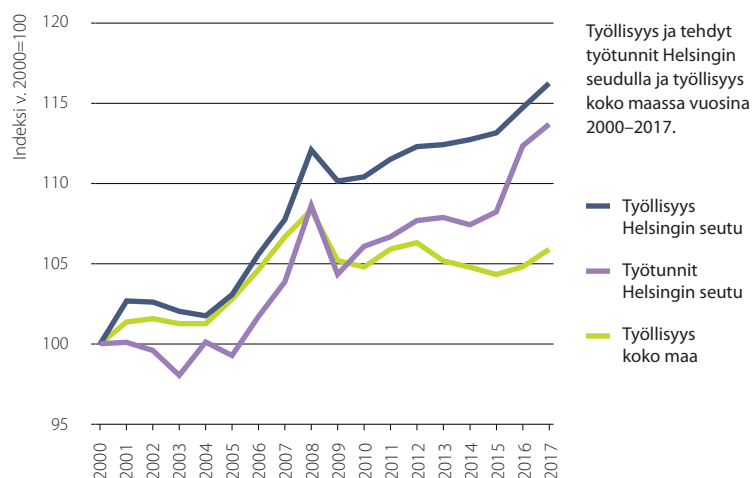
Työllisyysasteen muutoksessa eroja ikäryhmien välillä

Työllisten osuus 15–64-vuotiaista työikäisistä eli työllisyysaste, oli Helsingin seudulla 73,3 % vuonna 2017. Työllisyyden vahvasta kasvusta huolimatta työllisyysaste oli vain 0,5 %-yksikköä korkeampi kuin vuonna 2014, sillä työikäisten määrä kasvoi lähes samaa tahtia kuin työllisten määrä. Työllisyyden muutoksessa vuodesta 2014 vuoteen 2017 oli eroja ikäryhmien välillä. Iältään 35–39-vuotiaiden työllisyysaste aleni yli 2 %-yksikköä ja laskua oli myös muilla 30–44-vuotiailla. Sen sijaan yli 45-vuotiaiden sekä alle 30-vuotiaiden työllisyysasteet nousivat jonkin verran.

Työllisyysasteen alueellinen ero kaventui

Helsingin seudun työllisyysaste oli 7,7 %-yksikköä korkeampi kuin muualla Suomessa vuonna 2009. Helsingin seudun muuta maata selvästi paremmasta työllisyyskehityksestä huolimatta ero kaventui 5,1 %-yksikköön vuonna 2017, jolloin Helsingin seudun työllisyysaste oli 73,3 % ja muun Suomen 68,2 %. Eron supistuminen perustuu työikäisen väestön muutokseen: Helsingin seudulla työikäisen väestön määrän tuntuvaan kasvuun ja muualla Suomessa nopeaan vähenemiseen.

Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Helsingin seudun toimialakatsaus

2 | 18

Julkaisija **Helsingin seudun kauppakamari**
Kalevankatu 12, 00100 Helsinki
puh. (09) 228 601
www.helsinki.chamber.fi

Toimitus **Kaupunkitutkimus TA Oy**
Paciuksenkatu 19, 00270 Helsinki
www.kaupunkitutkimusta.fi

Lisätietoja Johtaja **Tatu Rauhamäki**
Helsingin seudun kauppakamari
puh. +358 50 521 2907

Toimitusjohtaja, tutkija **Seppo Laakso**
Kaupunkitutkimus, puh. 0500 970 082
seppo.laakso@kaupunkitutkimusta.fi

Tutkija **Tamás Lahdelma**
Kaupunkitutkimus, puh. 050 441 9534
tamas.lahdelma@kaupunkitutkimusta.fi

Ulkoasu **Bread Visual Design**
kari@bread.fi

Toimialakatsauksen verkkojulkaisu
www.kaupunkitutkimusta.fi
tai www.helsinki.chamber.fi

Kannen kuva: Helsingin kaupunki, Lauri Rotko

Tietolähteet ja käsitteet

Liikevaihto on Helsingin seudulla toimivien yritysten myynnin yhteenlaskettu arvo. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden myynnin ennakkotietoon ja viimeisen kuukauden ennusteeseen. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon alisuoritustiedot). **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Palkkasumma on Helsingin seudulla toimivien yritysten ja muiden yhteisöjen maksamien palkkojen yhteenlaskettu arvo. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon työnantajasuoritustiedot).

Toimialoitteiset liikevaihto- ja palkkasummakuvaajat esitetään kunkin ajankohdan mukaisin käyvin arvoin vähentämättä inflaation vaikutusta. Kunkin toimialan yhteydessä esitetään valtakunnallinen hintakehitys vertailuksi.

Henkilöstömäärällä tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää. Henkilöstömäärän indikaattori estimoidaan yritys- ja toimipaikkarekisterin henkilöstötiedosta ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasumman perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon perusteella. Indikaattorin laskenta: Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu.

Tietojen korjautuminen: Liikevaihto-, palkkasumma- ja henkilöstömäärätiedot korjautuvat tietojen tarkentuessa vuoden päähän taaksepäin. Tästä syystä uusimman katsauksen tiedoissa on poikkeamia aikaisempiin katsauksiin verrattuna.

Työlliset ovat 15–74-vuotiaita Helsingin seudulla asuvia, jotka ovat olleet työllisiä tutkimusjakson aikana. Työpaikoilla tarkoitetaan niiden työllisten määrää, joiden työpaikka sijaitsee Helsingin seudulla. Työtunteihin lasketaan aika-, urakka- ja palkkiotyön tehdyt työtunnit sekä sunnuntai- ja ylityötunnit. Työpaikka-, työllisyys- ja työtuntitiedot perustuvat kuukausittain toistuvaan otostutkimukseen, johon pienten toimialojen kohdalla sisältyy kohtalainen virhemarginaali. **Tietolähde:** Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Tuotanto kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiviteettia käyttäen seuraavia tietoja:

- **Helsingin seutu:** Toimialoitteisten liiketoimintakuvaajien perusteella konstruoitu ennakoiva kuvaaja. Viimeisen neljänneksen tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvioihin. Kuvaaja ja ennakoarvio: Kaupunkitutkimus.
- **Suomi:** Kansantalouden neljännesvuositilinpäiden bruttokansantuote kiintein vuoden 2010 hinnoin. Tietolähde: Tilastokeskus, kansantalouden tilinpito.

Hinnat: Katsauksessa käytetään seuraavia valtakunnallista hintakehitystä kuvaavia indikaattoreita: kuluttajahintaindeksi, tukkuhintaindeksi, teollisuuden tuottajahintaindeksi ja rakennuskustannusindeksi. Katsauksessa kaikki hintaindeksit on muutettu siten, että niiden vertailuvuotena on 2013. **Tietolähde:** Tilastokeskus.

Indeksisarjat, jotka esitetään kuvioissa, ovat kausitasoitettuja trendejä. Katsauksessa käytetään X11-kausitasoitusmenetelmää. Indeksisarjojen vertailuvuosi on 2013.

Muutokset: Kuvioissa (muutos edellisestä vuodesta tai vuodesta 2013) on käytetty alkuperäisen sarjan muutoksia, ei kausitasoitettujen trendien muutoksia.

Helsingin seutu

Pääkaupunkiseutu	8	Kirkkonummi
1 Helsinki	9	Mäntsälä
2 Espoo	10	Nurmijärvi
3 Vantaa	11	Pornainen
4 Kauniainen	12	Sipoo
	13	Tuusula
	14	Vihti
Kehyskunnat		
5 Hyvinkää		
6 Järvenpää		
7 Kerava		

